

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань бюджету

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-29, 255-43-61, факс: 255-41-23

Комітет Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики

До законопроекту за реєстр. № 5244 від 15.03.2021

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету на засіданні 2 червня 2021 року (протокол № 90) відповідно до статей 27 і 109 Бюджетного кодексу України та статті 93 Регламенту Верховної Ради України розглянув проект Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України щодо встановлення розподілу податку на доходи фізичних осіб між бюджетами за місцем отримання доходу та місцем проживання платників податку (реєстр. № 5244 від 15.03.2021), поданий народними депутатами України Кулінічем О.І., Южаніною Н.П., Ніколаєнком А.І. та іншими.

Законопроектом з 1 січня 2022 року пропонується, зокрема:

передбачити для розділу IV Податкового кодексу України визначення терміну «відокремлені підрозділи» – це розташовані поза місцезнаходженням юридичної особи (у тому числі на території іншої територіальної громади) філія, відділення, виробничий структурний підрозділ (виробництво, цех, дільниця, бригада, бюро, лабораторія тощо) та/або функціональний структурний підрозділ апарату управління (управління, відділ, бюро, служба тощо) такої юридичної особи, на яких використовується праця фізичних осіб на підставі трудових та/або цивільно-правових договорів;

встановити, що податок на доходи фізичних осіб підлягає сплаті (перерахуванню) до відповідних бюджетів у такому співвідношенні:

- нарахований податковим агентом на доходи фізичної особи – платника податку:

50% – за податковою адресою платника податку;

50% – за: місцезнаходженням юридичної особи, її відокремленого підрозділу, де працює такий платник податку; податковою адресою самозайнятої фізичної особи, у якій працює такий платник податку;

- нарахований податковим агентом – сільськогосподарським товаровиробником на доходи фізичної особи – платника податку /крім доходів за здавання фізичними особами в оренду (суборенду, емфітевзис) земельних ділянок, земельних часток (паїв)/:

50% – за податковою адресою платника податку;

50% – за місцезнаходженням земельних ділянок, на яких проводиться діяльність такого сільськогосподарського товаровиробника;

встановити, що у разі якщо відокремлений підрозділ юридичної особи не уповноважений нарахувати (сплачувати) податок на доходи фізичних осіб, усі обов'язки податкового агента за такий відокремлений підрозділ, у тому числі щодо перерахування до відповідних бюджетів сум цього податку, має виконувати юридична особа.

Відповідно до пояснювальної записки основною метою законопроекту є вдосконалення порядку сплати (перерахування) юридичними особами та іншими податковими агентами податку на доходи фізичних осіб до відповідних бюджетів за місцем проживання та місцем здійснення діяльності платників податку – фізичних осіб для забезпечення справедливого розподілу доходів, що закріплюються за бюджетами місцевого рівня, та збалансування інтересів місцевих громад.

Міністерство фінансів України у своєму експертному висновку зазначає, що реалізація положень законопроекту призведе до розбалансування бюджетів, а вартісну величину впливу на показники бюджетів розрахувати неможливо у зв'язку з відсутністю вихідних даних. Водночас зауважено, що переходу на застосування запропонованого механізму перерахування податку на доходи фізичних осіб має передувати здійснення відповідних економічних розрахунків і перегляд усіх параметрів механізму формування місцевих бюджетів, при цьому існує ймовірність подальшого утворення невідповідності доходів і видатків бюджету територіальної громади, на території якої платник зареєстрований, але фактично не проживає. Крім того, відмічено, що прийняття законопроекту створить додаткове навантаження на бухгалтерські служби податкових агентів та підвищить їх відповідальність за відслідкування таких змін, оскільки помилки матимуть вплив на правильність перерахування коштів до відповідних бюджетів, у разі якщо громадяни неодноразово змінюватимуть протягом року місце реєстрації. Загалом Мінфіном законопроект не підтримується.

Окремо слід зазначити, що даний законопроект є системно пов'язаним з іншим законопроектом цих же авторів «Про внесення змін до статті 64 Бюджетного кодексу України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо встановлення розподілу податку на доходи фізичних осіб між бюджетами за місцем отримання доходу та місцем проживання платників податку» (реєстр. № 5245). Відтак розглядати такі законопроекти необхідно взаємоузгоджено, на що теж звертає увагу Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку до законопроекту.

Таким чином, застосування положень законопроекту разом з системно пов'язаним законопроектом за реєстр. № 5245 призведе до перерозподілу надходжень податку на доходи фізичних осіб між місцевими бюджетами (збільшення доходів одних місцевих бюджетів та одночасне зменшення доходів інших місцевих бюджетів).

Однак, до законопроекту не надано фінансово-економічного обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки), що вимагається відповідно до норм частини

першої статті 27 Бюджетного кодексу України та частини третьої статті 91 Регламенту Верховної Ради України.

За підсумками розгляду Комітет прийняв рішення, що законопроект матиме вплив на показники бюджету (призведе до зміни показників доходів місцевих бюджетів від податку на доходи фізичних осіб /збільшення надходжень цього податку до одних місцевих бюджетів та зменшення таких надходжень до інших місцевих бюджетів/ з урахуванням розгляду і прийняття системно пов'язаного законопроекту за реєстр. № 5245). У разі прийняття відповідного закону до 15 липня 2021 року він має вводитися в дію не раніше 1 січня 2022 року, а після 15 липня 2021 року – не раніше 1 січня 2023 року (або 1 січня наступного за цим року залежно від часу прийняття закону).

Голова Комітету

Ю. Арістов

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Арістов Юрій Юрійович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000D6452E0032508F00
Дійсний до: 28.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-13/9-2021/181025 від 03.06.2021

526969